

# Nyhetsbrev från Bryssel



*Nyhetsbrev november 2017*

EU-enheten vid Ålands landskapsregering  
informerar om vad som händer på EU-nivå.

## **EU-krönikan**

För EU var 2016 inget vidare år. Storbritannien valde att lämna samarbetet, migrationsfrågorna splittrade medlemsländerna och samarbetet med Turkiet blev svårare att svälja än väntat. De kvarvarande 27 EU-länderna vill nu visa sig enade och kommer under hösten lansera nya former av samarbeten.

Den 17 november samlas EU:s sats- och regeringschefer i Göteborg för att anta den så kallade sociala pelaren. Det är 20 punkter som rör arbetsmarknaden och social trygghet, som till exempel anti-diskriminering på arbetsmarknaden, skydd mot barnfattigdom och rätt till arbetslöshetskassa. Existerande EU-lagstiftning ska uppdateras, ny lagstiftning ska föreslås och europeiska socialfonden ska vid behov gå in med ekonomiskt stöd för att finansiera arbetet på nationell nivå. De flesta av punkterna finns redan på plats i de nationella lagstiftningarna och beslutanderätten över dessa ligger till stor del på nationell nivå. Att lagstifta om sociala frågor på EU-nivå är bevisat svårt. Reglerna hänger samman med de nationella arbetsmarknaderna och länderna är ofta inte sugna på att ändra sina system till förmån för att något annat land. Försök att revidera det så kallade mödraskapsdirektivet från 1992 har till exempel gjorts flera gånger men strandar alltid i rådet då medlemsländerna inte kan komma överens.

Ett annat område som kommer lyftas är försvar. Redan idag finns ett frivilligt försvarssamarbete med egna stridsgrupper att använda om så behövs. Den 14 och 15 december samlas EU-ledarna i Bryssel för att formellt lansera det så kallade PESCO samarbetet. Detta permanenta strukturerade samarbete ska vara projektbaserat och finansieras av en gemensam försvarfond. Projekten kan vara allt från logistiksystem, utbildning eller fältsjukhus vid insatser i tredje land. Att delta i försvarsprojekten ska fortsättningsvis vara frivilligt men då alla EU-länder löpande betalar in till försvarsfonden blir det svårt att betala enbart för det man deltar i. Många ser en risk i att Frankrike och Tyskland bilateralt tar fram förslag på projekt som sedan presenteras som PESCO-projekt. De länder som vill får vara med men majoriteten kommer troligen stå utandför, trots att projektet finansieras också av dem. Ambitionen att stärka försvarssamarbetet har funnits länge. Sedan tio år tillbaka finns stridsgrupper bestående av militär personal från de nationella försvarerna som bildar en gemensam EU-styrka. För att använda stridsgrupperna krävs ett enhälligt beslut, vilket hittills aldrig skett. Under inbördeskriget i Libyen 2011 var det dock nära. Frankrike ville sätta in stridsgrupperna och försökte övertala övriga EU-ledare. Det hela slutade dock med att stridsgrupperna fick stanna hemma och elva EU-länder på eget bevåg satta in sina nationella styrkor i landet.

Ett ordspråk som hittills stämt bra är att EU utvecklas genom sina kriser. Förra årets motgångar ser nu ut att bana väg för fördjupat samarbete på två kontroversiella områden, och dessutom på ett omstritt tillvägagångssätt. Att öppet inbjuda till splittring mellan de länder som vill ha ökat samarbete och de som får stå utandför är impopulärt hos flera. Men får några finns en stor fördel. Den väntade nattmanglingen i december kan vara en av de sista på försvarsområdet. Nästa gång enstaka länder motsätter sig ett förslag blir de hänvisade till dörren medan de som sitter kvar runt förhandlingsbordet avgöra hur pengarna ska spenderas.

*Julia Lindholm, landskapsregeringens specialrådgivare i Bryssel*

## På gång i Bryssel

### *Kommissionens arbetsprogram*

Kommissionen antog den 24 oktober sitt arbetsprogram för 2018. Detta blir det sista hela arbetsåret för Juncker kommissionen och fokus i arbetsprogrammet ligger på att slutföra de viktigaste pågående förslagen. Arbetsprogrammet innehåller 26 nya initiativ som har två centrala syften. Majoriteten är lagförslag som syftar till att uppnå Juncker-kommissionens tematiska prioriteringar som varit riktmärken under hela mandatperioden. Övriga initiativ är de långsiktiga förslag som föreslår en politisk riktning för den nya unionen bestående av 27 medlemsländer.

Flera av de mera långtgående initiativen är inom det ekonomiska området. Kommissionen ska presentera idéer om en permanent europeisk ekonomi- och finansminister och ta fram konkreta förslag om att ge euroländerna en egen post i EU:s budget. Förslagen är kontroversiella då de administrativt delar upp medlemsländerna i euroländer och icke-euroländer. Andra prioriteringar i arbetsprogrammet är att komma i mål med de pågående förhandlingarna om bl.a. den digitala inre marknaden, energiunionen, samt kretsloppsekonomin som nu innehåller en strategi för återvinning av plast.

Du kan läsa mer om kommissionens arbetsprogram [här](#).

### *Utstationeringsdirektivet*

Efter 18 månaders förhandlingar nådde ministerrådet den 24 oktober en gemensam ståndpunkt om utstationering av arbetstagare. Det nya förslaget reviderar vissa delar av det ursprungliga direktivet från 1996. Syftet med direktivet är att underlätta att utstationera arbetstagare under rättvisa konkurrensvillkor och att alla utstationerade arbetstagare kommer att omfattas av samma regler vad gäller lön och arbetsvillkor som värdlandets arbetstagare.

Drygt två miljoner arbetstagare var utstationerade inom EU 2015, vanligast är utstationering inom byggsektorn. Direktivet har splittrat västra och östra Europa, där den senare är emot reformen och anser att de förlorar på överenskommelsen om lika lön och villkor för utstationerade och inhemska arbetstagare.

Du kan läsa mer om reformen av utstationering [här](#).

### *Toppmöte i Bryssel 19-20 oktober*

Den 19 oktober sammanträdde Europeiska rådet i Bryssel där EU:s stats- och regeringschefer diskuterade ett digitalt Europa, försvar, migrationsfrågor och Brexit-förhandlingarna. EU:s politiska ledare var eniga om att framsteg har skett i medlemsländernas och EU institutionernas arbete för att säkerställa kontroll över de yttre gränserna. EU-ländernas ledare bekräftade också sitt stöd för Schengensystemet. På agendan stod även Brexit där europeiska rådet krävde mera framsteg när det gäller medborgarnas rättigheter, den irländska gränsen och Storbritanniens ekonomiska skyldigheter. Vid nästa sammanträde i december kommer rådet att ompröva framstegen i förhandlingarna för att avgöra om tillräcklig utveckling har uppnåtts på var och en av de tre ovanstående frågorna. Om så är fallet kommer rådet att anta ytterligare riktlinjer vad gäller ramen för de framtida förbindelserna och om möjliga övergångsarrangemang som är i unionens intresse.

Du kan läsa mer från toppmötet [här](#).

## Aktuella frågor för landskapsregeringen

Landskapsregeringens EU-enhet bevakar lagstiftningsprocessen i Bryssel och tillsammans med förvaltningens avdelningar identifieras initiativ från kommissionen som är viktiga för Åland. Här under är en kort sammanfattning över några av de aktuella ärendena. Om du vill veta mer om något ärende är du alltid välkommen att kontakta oss.

### Glysofat

I förra veckan skulle medlemsländernas kommitté för bekämpningsmedel röstat om att förnya tillståndet för den omdebatterade kemikalien glyfosat, som ingår i det mest använda ogräsbeskämpningsmedlet Roundup. Voteringen blev uppskjuten till nästa möte, men ett beslut måste tas innan slutet av året då bekämpningsmedlets nuvarande licens utgår.

Världshälsoorganisationen anser att ämnet är cancerframkallande, vilket Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet avvisar. Kommissionen har föreslagit en förlängning med tio år till 2027. Parlamentet motsätter sig förslaget och vill se en utfasning av glyfosat samt införa ett totalförbud från december 2022. Parlamentets miljöutskott antog den 23 oktober en icke bindande resolution för en utfasning. Kommissionen undersöker nu möjligheten att föreslå förlängt tillstånd mellan fem till sju år.

Ålands Natur och Miljö uppmanade 2015 alla butiker att ta bort glyfosatbaserade gift som Roundup.

Du kan läsa mer kring ämnet [här](#).

### Plaststrategin

Plast är en av fem prioriteringar i EU:s handlingsplan för kretsloppsekonomi och för närvarande arbetar kommissionen på ta fram en plaststrategi. Plaststrategin förväntas fokusera på tre aktuella problem: hög användning av fossila råmaterial, låg grad av återvinning och återanvändning, samt betydande läckage från plaster i miljön.

Ämnet är intressant för Ålands landskapsregering som påbörjar sitt arbete med plaststrategi i höst och en handlingsplan väntas bli klar mot slutet av nästa år.

Förutom allmänna bestämmelser i EU: s ramdirektiv om avfall, så finns det ingen specifik EU-lagstiftning som behandlar plastavfall på ett strategiskt sätt. Inom årets slut ska en plaststrategi presenteras på EU-nivå.

Plastproduktionen är globalt sett 20 gånger högre än 1960-talet och förväntas nästan fördubblas till år 2050. År 2010 uppskattades det att 5 till 13 miljoner ton plastavfall hamnade i miljön, varav majoriteten i havet. År 2014 genererades cirka 25 miljoner ton plastavfall i EU, varav endast 30 % återanvändes.

Du kan läsa mer om landskapsregeringens strategi mot spridning av plaster i miljön [här](#).

## Ålänningar i Bryssel – intervju med Sofi Lindholm

Sofi är 28 år, med rötter i Sund, arbetar som frilansande översättare i Bryssel. Hon flyttade från Åland 2008 för att studera vid Åbo Akademi där hon avlade en magister i engelska. Innan hon bosatte sig i Bryssel har hon även hunnit bo i städer som Hamburg, Berlin och Helsingfors. Vi tog en lunch tillsammans med Sofi för att intervjua henne kring livet som ålänning i Bryssel.

### - Vad fick dig ursprungligen att bege dig till Bryssel?

Jag har alltid haft som mål att komma in på kommissionens översättningsprogram, och fjärde gången gillt gick det vägen! Så jag begav mig till Bryssel hösten 2016 för 5 månaders praktikperiod, och som många andra så blev jag kvar här så nu jobbar jag som frilansande översättare.

### - Hur ser en typisk arbetsdag ut för dig och vad är det bästa med ditt jobb?

Jag får en ny lista varje morgon med produktbeskrivningar som ska översättas, från diverse företag jag frilansar för. Sedan svarar jag på mail från andra föreningar, kan vara väldigt varierande översättningsuppgifter! Det bästa med mitt jobb är att det är så flexibelt, det är ingen som stör mig i mitt arbete. Visst kan man ibland känna att man skulle kunna ha lite bättre struktur på dagarna, men det fakto att jag kan jobba utgående ifrån mig själv väger upp det hela.

### - Vilka främmande språk behöver du i ditt arbete?

Jag översätter främst engelska och tyska till svenska. Jag går även en franskakurs just nu, och hoppas lära mig såpass att jag även kommer att ha användning utav det!

### - Vad är det bästa med Bryssel, och vad saknar du med Åland?

Människorna helt klart, Bryssel är ett ställe där du har hela världen! Det jag saknar mest med Åland är det klassiska: familj och vänner.



## På agendan

Den 30 oktober till 2 november håller Nordiska rådet sin 69:e session i Helsingfors, på agendan står bl.a. geoblockering av TV på Åland.

Den 6 november träffas rådet för jordbruk – och fiske frågor, på agendan behandlas bl.a. hållbar användning av bekämpningsmedel och handelsrelaterade jordbruksfrågor.

Den 13-15 november är Ålands specialrådgivare Julia Lindholm på Åland för att diskutera aktuella EU-ärenden med kollegorna vid landskapsregeringen och andra berörda intressenter. Hör av dig om du vill diskutera något aktuellt ärende eller bara EU överlag!

Den 13-16 november är europaparlamentet plenumsammanträde i Strasbourg, på agendan står bl.a. handelsavtalet med Nya Zeeland, situationen kring rättstatsprincipen i Polen samt partnerskap och samarbete mellan EU och Kazakstan.

Den 17 november hålls toppmöte i Göteborg där stats- och regeringscheferna ska anta en social pelare för EU.

Den 28-29 november besöker kansliminister Nina Fellman Bryssel för att träffa finländska ledamöter av europaparlamentet samt Finlands ambassadör till EU för att tala om för Åland prioriterade ärenden.

Den 20-21 november röstar utskottet för rättsliga frågor om utövande av upphovsrätt på vissa onlinetransmissioner, tv-och radio program.

Den 29-30 november håller europaparlamentet mini-plenum i Bryssel.

30 november till 1 december håller regionkommittén i Bryssel plenarsession, på agendan står bl.a. en handlingsplan för maritim strategi i Atlanten, balans i arbetslivet för föräldrar och vårdgivare samt modernisering av skolor och högre utbildningar.

Nästa nyhetsbrev utkommer i början av december.

**Kontakta oss gärna** per epost [julia.lindholm@formin.fi](mailto:julia.lindholm@formin.fi) eller [mathilda.pettersson@formin.fi](mailto:mathilda.pettersson@formin.fi), telefon +32 2 2878 459 eller via vår Facebook-sida [Åland i EU](#).